

**PROGRAMY
SOCIÁLNYCH POUKÁŽOK:
PRISPÔSOBENÉ
USMERNENIE**

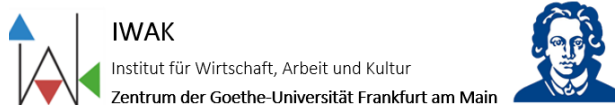

ALPHS
Advancing Personal and Household Services

Partneri

Tento dokument odráža iba názory svojich autorov a Európska komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií, ktoré sú v ňom uvedené.

Tento projekt je financovaný
Európskou úniou.
(Ad-PHS - VS/2018/0344)

Za posledných 50 rokov boli sociálne poukážky vyvinuté vo viac ako 19 členských štátoch EÚ s cieľom uľahčiť implementáciu sociálnych politík vrátane tých, ktoré sa zameriavajú na prístup k PHS a usilujú sa o formalizáciu tohto odvetvia. V súčasnosti sa uznáva ich efektívnosť pri dosahovaní sociálnych cieľov, a preto sa stali kľúčovým nástrojom v odvetví osobných služieb a služieb pre domácnosť. Na implementácii mechanizmov sociálnych poukážok sa podieľajú rôzne zainteresované strany, od verejných orgánov až po odbory, organizácie zamestnávateľov a vydavatelia poukážok, všetky majú spoločný cieľ: návrh vyváženého a komplexného nástroja, z ktorého budú mať prospech všetci občania.

ČO SÚ
SOCIÁLNE
POUKÁŽKY?

DEFINÍCIE

1 - Poukážky

Poukážky môžeme vo všeobecnosti definovať ako nástroj, ktorý nesie so sebou právo na prijatie určitého tovaru alebo služieb alebo na získanie zľavy pri nadobudnutí tohto tovaru alebo služieb alebo na vrátenie peňazí v čase ich uplatnenia. Toto právo môže byť vyjadrené v peňažnej hodnote, ako percento (zníženie), v jednotkách alebo v množstve.

2 - Sociálne poukážky

Sociálne poukážky, či už **papierové alebo digitálne**, sú **sociálne benefity**, ktoré **zamestnancom** hromadne pridávajú ich **zamestnávateľia**, verejní aj súkromní, ktoré nesú so sebou **právo na prístup k špecifickému tovaru alebo službám**, ktoré **zlepšujú ich pracovné podmienky** a **zabezpečujú ich rovnováhu medzi pracovným a súkromným životom** (napríklad prístup k jedlu, kultúre, doprave, starostlivosti o deti, dovolenke, atď.). **Verejné orgány môžu tiež prispôsobiť sociálne poukážky na distribúciu benefitov a blahobytu pre svojich občanov** ako alternatívu k peňažným alebo vecným príspevkom.

Takýto tovar alebo služby sú prístupné v rámci **špecializovanej siete obchodníkov a poskytovateľov**. Táto sieť je postavená na **zmluvnom vzťahu** medzi každým obchodníkom/poskytovateľom a spoločnosťami, ktoré vydávajú sociálne poukážky, a zaisťuje ich **správne použitie**, najmä **zabránením ich premeny na hotovosť**.

Sociálne poukážky, ktoré sú obvykle podporované verejnou politikou a **vnútroštátnym daňovým a/alebo sociálnym systémom**, vylepšujú **spravodlivý sociálny a ekonomický model a zároveň stimulujú miestnu a národnú ekonomiku** k plneniu **osobitného sociálneho účelu**. Takéto vlastnosti ich odlišujú od niektorých mechanizmov odmeňovania za sezónne/príležitostné činnosti, ktoré môžu byť príležitostným zamestnávateľom navrhnuté ako riešenia na zjednodušenie administratívnej záťaže pri prijímaní príležitostných pracovníkov.

V oblasti osobných služieb a služieb pre domácnosť (PHS) sa sociálne poukážky v závislosti od ich rozsahu bežne nazývajú poukážky na služby alebo starostlivosť o deti.

VLASTNOSTI SOCIÁLNYCH POUKÁŽOK

Programy sociálnych poukážok majú **špecifické spoločné charakteristiky**, ktoré ohraničujú ich implementáciu a robia poukážky efektívnymi pri dosahovaní konkrétnych verejných cieľov:

- 1. OBMEDZENÝ GEOGRAFICKÝ ROZSAH:** platí iba na obmedzenom území (štát, kraj, okres alebo obec)
- 2. REGULOVANÝ RÁMEC:** regulovaný osobitným sociálnym alebo daňovým rámcom zameraným na implementáciu sociálnej alebo zamestnaneckej politiky
- 3. PRE PRÁVNE SUBJEKTY:** poskytované na žiadosť podniku alebo verejného subjektu
- 4. PRÍSTUP K SLUŽBÁM/TOVARAM:** oprávňuje osobu na získanie tovarov alebo služieb
- 5. VYHRADENÁ SIEŤ:** prístup k poskytovateľom služieb, ktorí majú obchodnú dohodu s vydavateľom poukážok
- 6. BEZ HOTOVOSTI:** nedá sa zameniť za peniaze
- 7. JEDNODUCHÉ POUŽITIE:** administratívne formality sú zjednodušené pre príjemcov, ktorí môžu jednoducho identifikovať, na aké služby majú nárok, ako k týmto službám majú prístup a koľko budú stáť

ROZDIEL MEDZI SOCIÁLNYMI POUKÁŽKAMI A ADMINISTRATÍVNymi NÁSTROJMI NA ZJEDNODUŠENIE

Je potrebné poznamenať, že sociálne poukážky je potrebné odlišiť od „systémov deklarácie a odmeňovania“, ktoré sú často nesprávne nazývané ako „poukážky“, ako je napríklad *Dienstleistungsscheckgesetz* v Rakúsku, *CESU déclaratif*¹ vo Francúzsku, *Libretto Famiglia* v Taliansku alebo *Alphacheque* v Holandsku. Aj keď všetky tieto nástroje majú so sociálnymi poukážkami spoločný cieľ, ktorým je uľahčenie formálneho zamestnania pracovníkov v domácnosti, líšia sa tým, že jednotlivca neoprávňujú na prijímanie služieb, a nie sú nevyhnutne spojené s:

- záruka pracovných a sociálnych práv pre pracovníkov PHS podobných tým, ktoré majú bežní pracovníci;
- prístup k osobitným sociálnym a fiškálnym stimulom. Ak sa používateľom poskytnú sociálne a fiškálne stimuly napríklad daňový kredit na nákup PHS na formálnom trhu, prístup k týmto stimulom nemusí byť nevyhnutne viazaný použitím osobitného nástroja na deklarovanie pracovníkov PHS. Naopak, sociálne poukážky spadajú pod a mali by sa používať v súlade s konkrétnym národným fiškálnym alebo sociálnym rámcom.

„Systémy deklarácie a odmeňovania“ navyše používajú iba koncoví používatelia, ktorí priamo zamestnávajú svojich domácich pracovníkov, čo im umožňuje ich jednoduchú deklaráciu a splnenie povinností voči orgánom sociálneho zabezpečenia.

Preto sa tento dokument zameriava iba na programy sociálnych poukážok. Efektívne „systémy deklarácie a odmeňovania“, ako francúzsky *CESU déclaratif*, sú prezentované v prispôbenom usmernení pre vypracovanie práv a povinností zamestnávateľov a pracovníkov.

---

¹ Je dôležité rozlišovať medzi deklaratívnym CESU a predplateným CESU implementovaným vo Francúzsku. Aj keď majú rovnakú skratku, sú to dva odlišné nástroje. Deklaratívny CESU je systém deklarácie a odmeňovania, zatiaľ čo predplatený CESU je program sociálnych poukážok. Preto sa súčasný dokument zameriava iba na predplatené CESU.

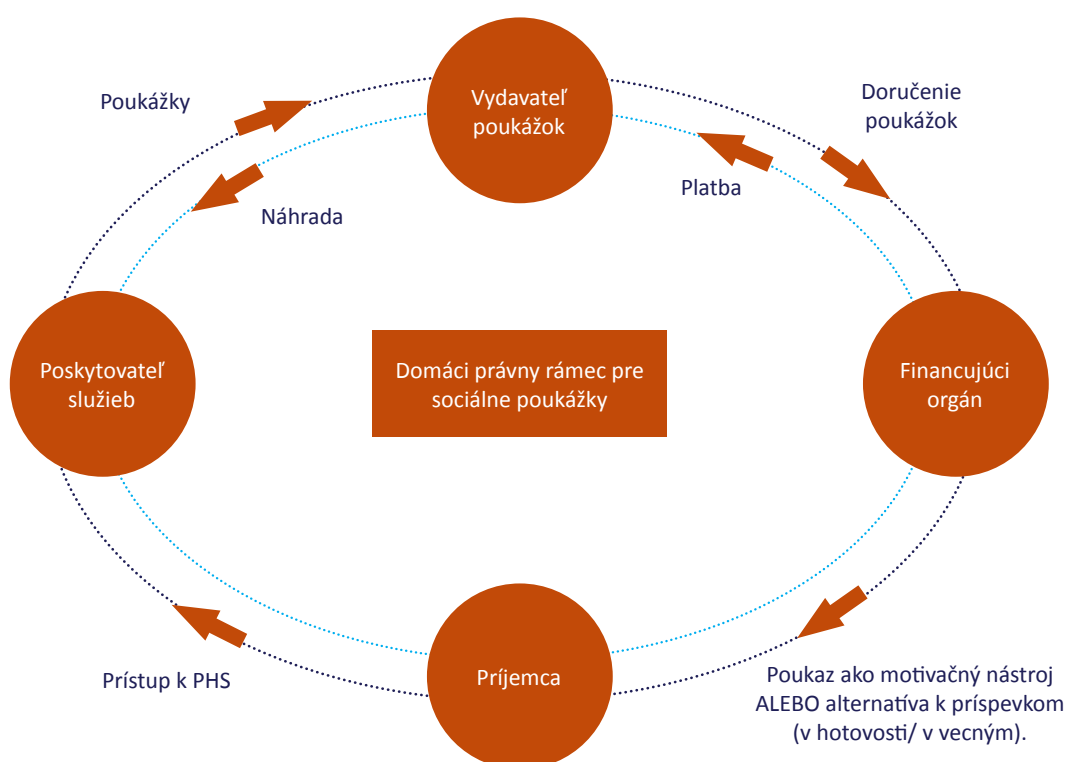

AKO FUNGUJÚ SOCIÁLNE POUKÁŽKY?

Sociálne poukážky sa vydávajú na základe **osobitného právneho rámca, ktorý určuje, ktorí používatelia majú právo ich dostávať, ako je spravovaný celý mechanizmus a ako je financovaný**. V tomto rámci môžu sociálne poukážky distribuovať zamestnávateľia alebo verejné orgány. V druhom prípade môže prístup k nim podliehať procesu registrácie (t.j. je otvorený pre všetkých občanov) alebo môžu byť testovaným prostriedkom alebo potrebou (t.j. otvorený iba pre konkrétnu cieľovú skupinu). Za správu programu sociálnych poukážok sú vo väčšine prípadov zodpovedné spoločnosti vydávajúce poukážky.

Príjemcovia sociálnych poukážok ich vymieňajú u **určených poskytovateľov služieb**, ktorí neskôr prechádzajú jednoduchým procesom a dostanú náhradu. Poskytovatelia služieb sa môžu pripojiť k sieti, iba ak spĺňajú špecifické požiadavky na kvalitu. V takom prípade vstúpia do zmluvného vzťahu alebo procesu členstva prostredníctvom vedúceho programu. Kvalitatívne požiadavky definujú buď verejné orgány, alebo samotní vydavatelia poukážok. Požiadavky sa v jednotlivých krajinách líšia, zvyčajne však súvisia s: a) dodržiavaním sociálneho a pracovného práva, dohôd o kolektívnom vyjednávaní a kvalifikácie pracovníkov (najmä čo týka služieb určených závislým a zraniteľným osobám); b) osobitné školenie; c) záväzok poskytovať výlučne PHS; alebo d) záloha ako zábezpeka. Dodržiavanie kvalitatívnych požiadaviek poskytovateľmi sa pravidelne vyhodnocuje a v prípade ich nedodržiavania je možné zrušiť ich pridruženie k sieti. V niektorých krajinách je licenčná rada zložená z odborových zväzov, zamestnávateľov a zástupcov verejných orgánov, ktorá monitoruje poskytovateľov PHS.

Verejné orgány, ktoré využívajú sociálne poukazy ako alternatívu k peňažným alebo nepeňažným príspevkom (či už na miestnej, regionálnej alebo národnej úrovni), často spolupracujú s ministerstvami práce, sociálnych vecí a rozpočtu, ktoré sú zodpovedné za dohľad nad celým procesom. Ďalej je rozhodujúce zapojenie sociálnych partnerov v ranom štádiu do navrhovania a riadenia programov sociálnych poukážok, pretože program by mal byť založený na pevných odvetvových vzťahoch, aby boli zaručené dôstojné pracovné podmienky pre pracovníkov pôsobiacich v systéme a kvalitné služby pre používateľov. Je potrebné zdôrazniť, že len veľmi málo programov sociálnych poukážok je pravidelne monitorovaných, aj keď je to zásadné pre posúdenie, či boli dosiahnuté politické ciele a aké účinky tieto opatrenia priniesli.

PRÍPADOVÉ ŠTÚDIE

BELGICKO - Poukážky na služby pre domácnosti. Program Titres-services / Dienstencheques, ktorý bol spustený v roku 2004, podporuje formálny nákup služieb nesúvisiacich so starostlivosťou (upratovanie, pranie, žehlenie, šitie, atď.). V rámci toho si každý belgický alebo zahraničný občan žijúci v Belgicku môže kúpiť až 500 poukážok ročne (1 000 pre rodiny). Prvých 400 poukážok (800 pre rodiny) stojí 9 EUR a ďalších 100 poukážok (200 pre rodiny) stojí 10 EUR. Jedna poukážka zodpovedá jednej hodine práce. Používatelia musia kontaktovať registrovaného poskytovateľa, ktorý si na vykonanie služby vyberie pracovníka v domácnosti. Poskytovatelia služieb odovzdávajú poukážky vydané emitentom, aby dostali náhradu (od 23,02 EUR do 23,39 EUR za poukážku).

„Musel som ukončiť školu a nemám diplom. Keď sa mi naskytla príležitosť už neupratovať domy na čierno, ale aby som oficiálne prihlásený, využil som svoju šancu. Tento program mi umožňuje prežiť.“

Pracovník za poukážky na služby.²

2 Od organizácie IDEA CONSULT (2018), Travail faisable et maniable dans le secteur des titres-services : étude sur le bien-être des travailleurs titres-services. Správa vypracovaná na žiadosť Sektorového vzdelávacieho fondu pre oblasť poukážok na služby (Fonds de Formation Sectoriel Titres-Services), máj 2018.

FRANCÚZSKO - predplatené CESU.³ Od roku 2006 umožňuje program *Chèque Emploi Service (CESU) préfinancé* tretej strane prefinancovať nákup PHS. Využívajú ho buď spoločnosti na uľahčenie rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom svojich zamestnancov, alebo miestne orgány a sociálne agentúry na rozdeľovanie sociálnych dávok. Každý príjemca dostane poukážky s uvedenou sumou, ktoré môžu byť použité na úhradu domácich pracovníkov priamo zamestnaných používateľom, opatrovateľov detí, registrovaných poskytovateľov PHS alebo organizácií starostlivosti o deti mimo domácnosti. Ak predplatený program CESU nepokrýva celú cenu služby, používatelia si ju možno budú musieť doplatiť doplnkovými platbami.

3 Predplatený program CESU je nástroj politiky, ktorý je potrebné odlišiť od deklaratívneho programu CESU. Poslednému uvedenému sa venuje usmernenie o právach a povinnostiach zainteresovaných strán.

TALIANSKO - Poukážka na firemnú starostlivosť. Program Welfare Aziendale, ktorý bol spustený v roku 2016, umožňuje firmám poskytovať svojim zamestnancom nepeňažné dávky. Firmy môžu ponúkať širokú škálu služieb, ako je doplnková zdravotná starostlivosť, vzdelávanie a školenie, rodinné alebo dlhodobé opatrovateľské služby. Tieto služby, ktorých náklady v plnej miere hradí zamestnávateľ, sú dostupné na online platforme a môže ich využívať iba osoba, ktorej boli poskytnuté. Poukážka na firemnú starostlivosť môže byť čiastočne (ak je poskytnutá dobrovoľne) alebo úplne (ak je vydaná v súlade s existujúcimi predpismi) odpočítateľná z daní.

„Tento projekt stavia zamestnanca do centra rozvoja skupiny Hera Group {...}. Doteraz bola spätná väzba mimoriadne pozitívna: do projektu sa prihlásilo viac ako 98,5% našich zamestnancov, s celkovým indexom spokojnosti 91%“.

Spoločnosť verejnosprospešných služieb poskytujúca elektrinu, vodu a služby v oblasti životného prostredia.

**ŠEŠŤ
FAKTOV A ČÍSEL**

1. **TVORBA PRACOVNÝCH MIEST:** V Belgicku bolo vďaka **programu poukážok na služby** vytvorených 140 171 pracovných miest (alebo 79 002 pracovných miest na plný úväzok), čo predstavuje 3,1% pracovnej sily (2016). Pred spustením programu oficiálne existovalo iba asi 5% z týchto pracovných miest.

2. **NELEGÁLNA PRÁCA:** V Belgicku sa všeobecne predpokladá, že zavedenie **programu poukážok na služby** významne znížilo podiel nelegálnej práce v odvetví prác pre domácnosti. Asi 25% používateľov pripustilo, že by využili nelegálnu prácu, ak by neexistovali poukážky.

3. **POUŽÍVATELIA:** V Belgicku sa počet používateľov **poukážok na služby** neustále zvyšuje a v roku 2016 dosiahol viac ako milión príjemcov, čo predstavuje 22% belgických domácností. 64% z nich malo aktívneho aspoň jedného rodiča, 37% mali oboch aktívnych rodičov, 24% boli príjemcovia vo veku nad 65 rokov a 38% z nich malo deti. Nakúpili týždenne v priemere 2,3 hodiny služieb.

V Taliansku má prístup k **poukážkam na firemnú sociálnu starostlivosť** 2 až 2,5 milióna pracovníkov. Súvisiace nepeňažné dávky dosahujú priemerne 600 až 700 EUR ročne.

Vo Francúzsku v roku 2014 zamestnávateľia poskytli 298 mil. EUR až 750 000 pracovníkom prostredníctvom **predplatených poukážok CESU**.

4. **ROVNOVÁHA MEDZI OSOBNÝM A PRACOVNÝM ŽIVOTOM:** V Belgicku prieskum z roku 2011 odhalil, že 17,8% príjemcov **poukážok na služby** sa uchýli k tomuto nástroju, aby lepšie skombinovali svoj súkromný a pracovný život. 23% z nich dokázalo tráviť viac času so svojimi rodinami, 22% z nich dokázalo začleniť ďalšie domáce práce do svojich každodenných rutín a 20% z nich venovalo svoj voľný čas iným voľnočasovým aktivitám.

Vo Francúzsku tento nástroj využilo na starostlivosť o deti 71% zamestnancov, ktorí dostali **predplatené poukážky CESU** od svojich zamestnávateľov. Príjemcami sú väčšinou ženy (68%) vo veku od 30 do 49 rokov (79%) s mesačným príjmom v rozmedzí od 1 200 do 2 200 EUR (60%).

5. **LOKÁLNY ROZVOJ:** V Belgicku **program poukážok na služby** priamo prispel k vytvoreniu 1 810 firiem.

6. **KLADNÉ FINANČNÉ VÝSLEDKY:** v belgickom **programe poukážok na služby** stojí práca na plný úväzok vládu ročne v priemere 25 354 EUR, ale pri zohľadnení vyčísliteľných účinkov spätného výnosu prináša 24 151 EUR.

Vo Francúzsku finančné hodnotenie všetkých systémov PHS (t.j. nie je obmedzený na predplatený program CESU) ukazuje, že fiškálna rovnováha podporných služieb pre domácnosť je celkovo vyrovnaná, zatiaľ čo čisté náklady štátu na podporu opatrovateľských služieb dosiahli 2,6 mld. EUR. V roku 2013 bolo 26 miestnym orgánom, ktoré využívali **predplatené poukážky CESU**, vrátených 42,3 mil. EUR za dávky, ktoré príjemcovia sociálnych dávok nevyužili.

**POZITÍVNE VÝSLEDKY
VYUŽÍVANIA
SOCIÁLNYCH
POUKÁŽOK**

Znižovanie nelegálnej práce a vytváranie pracovných miest

Zabezpečením kvality a zvýšením transparentnosti (t.j. lepšej identifikácie poskytovateľov a konečnej ceny každej služby) bez zvýšenia administratívnej záťaže (napr. správa priameho formálneho zamestnania) **podporujú programy sociálnych poukážok občanov, aby si kupovali skôr oficiálne ako nelegálne PHS**. Je dôležité poznamenať, že účinnosť programu proti nelegálnej práci spočíva v schopnosti príslušného verejného orgánu zabezpečiť, aby finančné stimuly boli dostatočné na to, aby podporili prechod k legálnej ekonomike. Okrem toho **programy sociálnych poukážok znižujú atraktivnosť čierneho trhu pre pracovníkov PHS** (pozri nižšie), a tým podporujú vytváranie pracovných miest v tomto odvetví. V druhom prípade zaručujú programy sociálnych poukážok deklarovanie pracovníkov, pretože je vylúčené riziko administratívnych chýb v dôsledku neskúsenosti individuálneho súkromného zamestnávateľa.

Lepšia cenová dostupnosť PHS

Do programov sociálnych poukážok sa dá ľahko pripojiť a využívať ich pre príjemcov, poskytovateľov služieb a finančné subjekty. **Administratívne formality sú zjednodušené pre príjemcov, ktorí môžu jednoducho identifikovať, na aké služby majú nárok, ako k týmto službám majú prístup a koľko budú stáť**. Právne rámce, ktoré tento mechanizmus regulujú, jasne stanovujú, ako môžu príjemcovia sociálnych poukážok získať prístup k už existujúcim sociálnym a fiškálnym stimulom, ako aj k programovo špecifickejšiemu stimulom, ktoré sú dostupné iba pre používateľov sociálnych poukážok. Vnútroštátne právne rámce môžu tiež umožniť tretím stranám (napr. zamestnávateľom, verejným orgánom, pohotovostným fondom) prispievať na financovanie výdavkov spojených s PHS. Všetky tieto prvky prispievajú k zníženiu nákladov na formálnu starostlivosť a služby pre domácnosť pre používateľa.

Zlepšenie pracovných podmienok a profesionalizácia pracovníkov PHS

Všetci poskytovatelia pôsobiaci v programoch sociálnych poukážok musia byť registrovaní a vyhovovať súboru kvalitatívnych požiadaviek (pozri vyššie str. 3). Tento registračný proces, podľa definície vo vnútroštátnom legislatívnom rámci, zaručuje, že poskytovatelia dodržiavajú svoje práva a povinnosti, vrátane dodržiavania sociálnych a pracovných právnych predpisov. Následne majú **pracovníci PHS zaručenú najmenej zákonnú minimálnu mzdu a majú prístup k dávkam sociálneho zabezpečenia** (dôchodky, zdravotné poistenie, úrazové poistenie atď.). V prípade problémov v pracovnom pomere alebo otázok týkajúcich sa platnej legislatívy môžu zamestnanec aj zamestnávateľ požiadať o ciele radu. To platí pre všetkých pracovníkov PHS, či už sú zamestnaní sprostredkovateľom alebo poskytovateľom služieb alebo v súkromnej domácnosti.

Vytvorenie špecializovanej siete poskytovateľov pôsobiacich v **programoch sociálnych poukážok prispieva k inštitucionalizácii a regulácii odvetvia PHS**. Dôrazne nabáda zamestnávateľov a pracovníkov, aby sa organizovali a účinne regulovali prácu v domácnosti prostredníctvom kolektívnych zmlúv. Preto je ustanovenie alebo posilnenie priemyselných vzťahov v tomto odvetví najlepším spôsobom, ako zaručiť dôstojné pracovné podmienky pre pracovníkov pracujúcich v systéme a vysoko kvalitné služby pre používateľov.

Poukážky skutočne umožňujú používateľom vybrať si v rámci siete poskytovateľa PHS, ktorý najlepšie vyhovuje ich potrebám, čo, dúfajme, vedie k vyššej úrovni spokojnosti, ako aj k zlepšeniu kvality služieb a efektívnosti nákladov. Kvalita služieb úzko súvisí s dôstojnými pracovnými podmienkami a kvalifikáciou pracovníkov (napr. z hľadiska medziľudských vzťahov s používateľmi, organizácie, riadenia a poskytovania služieb a eliminácie pracovných rizík). **Programy sociálnych poukážok preto prispeli, hoci nepriamo, k rozvoju počiatočného a pokračujúceho vzdelávania pracovníkov PHS**. Profesionalizácia pracovníkov PHS sa môže ustanoviť ako povinná v dohodách o kolektívnom vyjednávaní alebo sa môže ustanoviť ako požiadavka v procese registrácie poskytovateľov PHS (pozri tiež pokyny na vytvorenie profesionálnych profilov).

Záruka efektívnej a transparentnej investície

Každú sociálnu poukážku môže použiť iba jeden príjemca, u určených poskytovateľov služieb a na konkrétne služby. **Sociálne poukážky teda zaručujú, že prostriedky pridelené verejnými orgánmi alebo súkromnými zamestnávateľmi sa použijú na zamýšľané účely, a umožňujú im vyhodnotiť vplyv týchto investícií na správanie príjemcov. Sociálne poukážky ďalej uľahčujú zber, monitorovanie a hodnotenie údajov** tým, že umožňujú financujúcim orgánom pozorne sledovať implementáciu programu a vykonávať všetky potrebné úpravy smerujúce k dosiahnutiu pôvodného cieľa.

Zvýšená rodová rovnosť a rovnováha medzi pracovným a súkromným životom

Poskytovaním sociálnych poukážok PHS svojim zamestnancom zamestnávateľa zvyšujú a uľahčujú prístup k celej škále služieb, ktoré im pomáhajú zvládať každodenné úlohy. V EÚ28 sa ženy stále nepomerne viac zaoberajú neplatenou každodennou starostlivosťou (38% žien v porovnaní s 25% mužov), ako aj každodenným varením a domácimi prácami (79% žien v porovnaní s 34% mužov).⁴ Osobné alebo rodinné povinnosti zostávajú vskutku tým hlavným dôvodom, prečo sú ženy vylúčené z trhu práce. Preto použitie **sociálnych poukážok na PHS prispieva k boju proti tomuto nevyváženému rozdeleniu práce súvisiacej so starostlivosťou medzi mužmi a ženami**, čo je jeden z najcharakteristickejších znakov rodovej nerovnosti. Vo všeobecnosti môžeme povedať, že sociálne poukážky distribuované zamestnávateľmi z hľadiska rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom využívajú väčšinou ženy vo veku od 30 do 49 rokov ako spôsob udržania svojej účasti na trhu práce. Nakoniec, pracovnú silu v PHS tvoria predovšetkým ženy (91% pracovnej sily v EÚ-24 v roku 2016),⁵ a preto je každý program, ktorý prispieva k zlepšeniu pracovných podmienok vo vysoko feminizovaných odvetviach alebo zamestnaniach, prospešný z hľadiska rodovej rovnosti.

---

4 EIGE. (2017). Index rodovej rovnosti 2017: Meranie rodovej rovnosti v Európskej únii 2005 - 2015. Získané z <https://eige.europa.eu/rdc/eigepublications/gender-equality-index-2017-measuring-gender-equality-european-union-2005-2015-report>

5 Pre Bulharsko, Estónsko, Grécko a Lotyšsko nie je možné vypracovať žiadne odhady. Viac informácií nájdete v dokumentoch Decker, Aurélie/Lebrun, Jean-François (2018): Monitorovanie odvetvia PHS: Štatistický prehľad odvetvia osobných služieb a služieb pre domácnosť v Európskej únii. Európska federácia pre služby jednotlivcom (EFSI). URL: http://www.efsi-europe.eu/fileadmin/MEDIA/publications/2018/PHS_Industry_monitor_April_2018.pdf

KLÍČOVÉ ODPORÚČANIA PRE NÁVRH A IMPLEMENTÁCIU PROGRAMOV SOCIÁLNYCH POUKÁŽOK

Pri navrhovaní a implementácii programu sociálnych poukážok by verejné orgány mali:

1. **ŤAŽIŤ ZO SILNÉHO POLITICKÉHO KONSENZU:** silná politická vôľa v prospech implementácie programu sociálnych poukážok je kľúčom k zabezpečeniu úspechu a udržateľnosti reformy;
2. **JASNE ŠPECIFIKOVAŤ CIEĽOVÚ SKUPINU A SLUŽBY, NA KTORÉ MAJÚ TIETO OSOBY NÁROK:** toto hodnotenie by sa malo uskutočniť v dostatočnom predstihu a malo by zahŕňať všetky zainteresované strany, najmä prostredníctvom sociálneho dialógu;
3. **PRIJÍMAŤ FIŠKÁLNE STIMULY:** účinnosť každého programu sociálnych poukážok spočíva v daňových rámcoch, ktoré sprístupňujú formálne služby používateľom a znižujú záťaž verejnej finančnej podpory;
4. **ZABEZPEČIŤ ODBORNÉ RIADENIE PROGRAMU STÁTOM ALEBO ODBORNÝMI VYDAVATEĽMI POUKÁŽOK:** títo zaručia dobré fungovanie programu a zabezpečia, aby primeraná sieť poskytovateľov napĺňala dopyt po PHS;
5. **ZABEZPEČIŤ ŠIROKÚ PODPORU:** musí byť zavedená efektívna komunikácia o programe, jeho fungovaní a výhodách, aby sa zabezpečilo, že ho prijímú všetky príslušné zainteresované strany;
6. **ZAVIESŤ SYSTÉM MONITOROVANIA:** od úplného začiatku systém hodnotenia a monitorovania zabezpečí, aby program dlhodobo dosahoval svoje ciele. Mali by sa zhromažďovať údaje o používateľoch a pracovníkoch a mali by sa hodnotiť účinky návratnosti.

Tento projekt je financovaný
Európskou úniou.
(Ad-PHS - VS/2018/0344)